

[Søren P. Larsen.]

frem til at skaffe yderligere Beskæftigelse og derfor kun har een Vej at falde tilbage paa: Understøttelsesvejen — og det er den, man søger at komme frem ad nu.

Jeg mener, at der er flere Omraader, som vi maa hæfte Opmærksomheden ved. Jeg lagde Mærke til, at Socialdemokratiets finansielle Ordfører, det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen, fremhævede, at Landbruget ikke nu beskæftigede saa mange Folk som før. Det ærede Medlem nævnte et Tal — jeg ved ikke, om dette Tal helt kan holde, men i hvert Fald er det jo givet, at i en Periode, hvor Landbrugserhvervet befinder sig i store Vanskeligheder, virker det jo ikke dragende paa den Maade, at Erhvervet suger flere og flere Folk ind til sig og giver dem Beskæftigelse, enten denne Beskæftigelse nu foregaar direkte gennem selve Erhvervet eller indirekte derigennem, at Erhvervet er i Stand til at aftage Varer, lade udføre Reparationer eller foretage Nyanskaffelser.

Det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen røgte her ved et Punkt, som jeg ogsaa tror, den høje Regering bliver nødt til at beskæftige sig mere med i den kommende Tid, om man vil gøre sig Haab om i nævneværdig Grad at gøre Indhug i den yderligere Arbejdsløshed, som efter Socialministerens Tal skal foreligge for Øjeblikket. Naar man vil vide, hvorledes det forholder sig inden for Landbruget, kan man blot se, hvorledes Landøkonomisk Driftsbureau har opgjort Forrentningsprocenten. For nogle Maaneder siden blev det gjort gældende, at Landbruget ikke har kunnet anskaffe nye Redskaber eller Inventar, ikke har kunnet lade udføre Reparationer ad sædvanlig Vej gennem Brug af Haandværkere, og den opgjorte Forrentningsprocent er fremkommet i Kraft af, at man har undladt Reparationer og Nyanskaffelser, altsaa holdt Udgifterne kunstigt nede.

Man kan sige selv, at i det lange Løb lader dette sig ikke gøre for et Erhverv, som skal være levende, og som skal virke. Derfor ser jeg saaledes paa det, at Spørgsmaalet om at skabe bedre Forhold inden for Landbrugserhvervet er ganske vist i første Række et Spørgsmaal, som angaar Landbruget alene, men det har dybere Perspektiv og rækker videre ud, og vi kan ved Samtaler med Haandværkere og handlende og med smaa industridrivende, som findes rundt omkring, og som er nøje knyttet til det Opland, de tidligere har haft en ikke ringe Samhandel med, faa at vide, at Besøgene i deres Forretning, Omsætningen i

deres Butikker er taget ganske kolossalt af i de senere Aar, ikke af ond Vilje fra Landbrugernes Side, men ganske simpelt som en Følge af de daarlige økonomiske Forhold.

Derfor skal jeg som min Opfattelse sige, at den høje Regering ogsaa skal have Opmærksomheden henvendt paa dette Forhold. Intet Erhverv kan vedblivende oprettholdes, hvis det kører med en negativ eller en meget lav Forrentningsprocent. Den høje Regering er gaaet frem ad mange forskellige Veje for at faa Bugt med den uhyggelige Arbejdsløshed; men der er i hvert Fald een Vej, som ikke har været betraadt i tilstrækkeligt Omfang, og som jeg føler mig overbevist om vil kunne give Beskæftigelse til et ikke ringe Antal af de Tusinder, som gaar ledige for Øjeblikket.

Det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen kom i sin Finanslovstale ind paa, at Priserne paa Jorden og vel særlig paa Landbrugsejendomme var steget lidt i den sidste Tid — det var saamænd ikke nogen stor Stigning. Naar en saa skarpsindig Iagttager som det ærede Medlem kan faa Øje paa den lille Stigning, der er foregaaet, efter de statistiske Oplysninger, han sidder inde med, burde han ogsaa have været opmærksom paa et andet Forhold, som man heller ikke kan lukke Øjnene for, nemlig dette, at der er ved at foregaa en ikke ringe Lagdeling af Erhvervslivet her i Landet, hvad man kan læse sig til paa mange forskellige Omraader.

En Række Industrier, som ligger saaledes i det, at ingen Færdigvarer kan komme herind, befinder sig i Virkeligheden i en Situation, der har en monopolagtig Karakter. Naar man spærrer af for Færdigvarer i større Omfang, og Befolkningens Forbrug nødvendigvis skal dækkes gennem Frembringelser, som foregaar her i Landet, har det meget ofte haft til Følge, at der foregaar Prisstigninger paa disse Omraader. Og jeg vil sige som min Opfattelse, at det er et Problem, som ogsaa faar med Beskæftigelsen at gøre.

Visse Erhverv, f. Eks. Landbrug, Skibsfart, Handel og ikke mindst Forbrugernes store Række har igennem et Stykke Tid været ganske klar over, at der foregaar en Forskydning. Deres Priser har været stigende, men for meget af det, der skulde købes her i Landet, har man kunnet mærke en Tendens til Stigning. Denne Stigning kan man ikke alene aflæse af selve Priserne, men man kan ogsaa og ikke mindst aflæse den, naar man gør sig den Ulejlighed at se